13. 9. 2016

ID: 102838

Plná moc

Není-li podpis na písemné plné moci v rozporu s ustanovením § 28 odst. 4 o. s. ř. úředně ověřen, jde o nedostatek podmínky řízení týkající se plné moci (oprávnění k zastupování účastníka), který lze odstranit. Jestliže přes výzvu soudu není uvedený nedostatek plné moci (oprávnění k zastupování účastníka) odstraněn, soud řízení zastaví (§ 104 odst. 2 o. s. ř.), bylo-li zahájeno podáním, které za účastníka učinil jeho údajný „zmocněnec“. S ohledem na to, že ke splnění podmínek řízení přihlíží soud kdykoliv za řízení (§ 103 o. s. ř.), není uvedený postup vyloučen ani v řízení před odvolacím soudem.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 4986/2015, ze dne 20.5.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně T. A. V., proti žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., o zadostiučinění za nemajetkovou újmu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 28 C 158/2015, o dovolání Mgr. J.B., advokáta se sídlem v P., proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2015, č. j. 18 Co 226/2015-89, tak, že dovolání se odmítá.

Z odůvodnění :

Žalobkyně se na žalované domáhala zaplacení částky 2 000 000 Kč s příslušenstvím jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež jí měla vzniknout v důsledku trestního stíhání jejího syna N. K. D., které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu.

Obvodní soud pro Prahu 5 jako soud prvního stupně (dále jen „soud prvního stupně“) usnesením ze dne 1. 6. 2015, č. j. 28 C 158/2015-10, vyslovil svou místní nepříslušnost (výrok I) a rozhodl, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Obvodnímu soudu pro Prahu 2 jako soudu místně příslušnému (výrok II).

K odvolání žalobkyně Městský soud v Praze jako soud odvolací (dále jen „odvolací soud“) usnesením ze dne 26. 8. 2015, č. j. 18 Co 226/2015-89, usnesení soudu prvního stupně zrušil a řízení zastavil (výrok I usnesení odvolacího soudu) a dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok II usnesení odvolacího soudu).

Odvolací soud vyšel z toho, že v průběhu odvolacího řízení vznikly pochybnosti o udělení plné moci žalobkyní Mgr. J.B., advokátovi, a to za situace, kdy žalobkyně nebyla v daném řízení osobně činná. Uvedené pochybnosti se předsedkyně senátu odvolacího soudu pokusila odstranit tím, že usnesením ze dne 22. 6. 2015, č. j. 18 Co 226/2015-51, vyzvala Mgr. J.B., advokáta, aby ve stanovené lhůtě předložil plnou moc zástupce, na níž bude podpis žalobkyně úředně ověřen. Mgr. J.B. uvedené výzvě nevyhověl, když do spisu založil jen rukou psaný text v cizím jazyce a dále strojopisný český text, jenž měl být jeho překladem; podpisy na obou listinách, jež mají dle Mgr. J.B. náležet žalobkyni, se však zjevně lišily. Podle odvolacího soudu se tak přes výzvu předsedkyně senátu a poučení o následcích jejího nesplnění nepodařilo odstranit nedostatek podmínky řízení spočívající v prokázání oprávnění k zastupování účastníka (§ 104 odst. 2 o. s. ř.). Odvolací soud proto postupem podle ustanovení § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. odvoláním napadené usnesení zrušil a řízení podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zastavil.

Usnesení odvolacího soudu napadl Mgr. J.B., advokát, včasným dovoláním, které však Nejvyšší soud

podle ustanovení § 243c odst. 3 ve spojení s § 218 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (viz čl. II bod 7 zákona č. 404/2012 Sb. a čl. II bod 2 zákona č. 293/2013 Sb.), dále jen „o. s. ř.“, odmítl jako podané neoprávněnou osobou.

Ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. zakládá oprávnění účastníka podat dovolání, čímž zároveň vymezuje osobu oprávněnou použít tento mimořádný opravný prostředek (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. 33 Cdo 3609/2015).

Podle ustanovení § 24 odst. 1, věta prvá, o. s. ř. se účastník může dát v řízení zastupovat zástupcem, jejž si zvolí.

Zástupci, jehož si účastník zvolil, udělí podle ustanovení § 28 odst. 1 o. s. ř. písemně nebo ústně do protokolu procesní plnou moc nebo plnou moc jen pro určité úkony. Dle ustanovení § 28 odst. 4 o. s. ř. podpisy na písemné plné moci, na odvolání plné moci nebo na její výpovědi musí být úředně ověřeny, jen stanoví-li tak zákon nebo rozhodl-li tak předseda senátu.

Ustanovení § 28 odst. 4 o. s. ř. upravuje oprávnění předsedy senátu, aby rozhodnutím, které má povahu usnesení, jímž se upravuje vedení řízení, určil, že podpisy na plné moci musí být úředně ověřeny, aniž by současně stanovilo, jakými kritérii by se měl předseda senátu při takovém rozhodování řídit. Z důvodové zprávy k zákonu č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, přitom plyne, že smyslem zmíněné úpravy je zamezit možnému zneužití plné moci. Jinými slovy, význam rozhodnutí předsedy senátu podle ustanovení § 28 odst. 4 o. s. ř. spočívá zejména v tom, předejít případným sporům (spojeným s nutností dokazování) ohledně zneužití plné moci (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2015, sp. zn. 29 Cdo 1593/2014).

Požadavek na úřední ověření podpisu na plné moci je zpravidla odůvodněn tehdy, nemá-li soud možnost se při jednání nebo jiném soudním roku sám přesvědčit o tom, zda k udělení plné moci skutečně došlo, a jsou-li s udělením plné moci spojeny procesní úkony, které mají vliv na další průběh řízení (např. zpětvzetí žaloby, odvolání nebo dovolání, změna žaloby apod.), popřípadě je-li účastník řízení v cizině a zřejmě se osobně k procesnímu soudu nedostaví, nemůže-li se účastník řízení osobně zúčastnit jednání u soudu ze zdravotních nebo jiných vážných důvodů apod. (srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 177, dále jen „Komentář“).

V projednávané věci přistoupil odvolací soud k vydání usnesení s výzvou podle ustanovení § 28 odst. 4 o. s. ř. v situaci, kdy měl důvodné pochybnosti o udělení plné moci žalobkyní, jejíž mateřštinou není český jazyk, Mgr. J.B., advokátovi, přičemž v rámci řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí procesní povahy neměl odvolací soud možnost se přesvědčit, zda k udělení plné moci skutečně došlo. Namísto vyhovění uvedené výzvě reagoval Mgr. J.B., advokát, na usnesení odvolacího soudu tím, že vznesl vůči předsedkyni senátu námitku podjatosti. Ani poté, co tato námitka nebyla shledána důvodnou (viz usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 7. 2015, č. j. Nco 83/2015-74), jmenovaný advokát povinnost uloženou mu rozhodnutím odvolacího soud nesplnil, aniž by uvedl, jaký konkrétní důvod mu v tom bránil.

Není-li podpis na písemné plné moci v rozporu s ustanovením § 28 odst. 4 o. s. ř. úředně ověřen, jde o nedostatek podmínky řízení týkající se plné moci (oprávnění k zastupování účastníka), který lze odstranit. Jestliže přes výzvu soudu není uvedený nedostatek plné moci (oprávnění k zastupování účastníka) odstraněn, soud řízení zastaví (§ 104 odst. 2 o. s. ř.), bylo-li zahájeno podáním, které za účastníka učinil jeho údajný „zmocněnec“ (srov. Komentář, s. 176).

S ohledem na to, že ke splnění podmínek řízení přihlíží soud kdykoliv za řízení (§ 103 o. s. ř.), není uvedený postup vyloučen ani v řízení před odvolacím soudem.

Odvolací soud proto postupoval správně, jestliže rozhodnutí soudu prvního stupně týkající se nedostatku místní příslušnosti zrušil a řízení podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zastavil.

Vzhledem k tomu, že písemná plná moc, kterou se Mgr. J.B., advokát, v řízení prokazoval, nebyla podle svého obsahu (§ 41 odst. 2 o. s. ř.) omezena na konkrétní řízení, nýbrž – nebýt nedostatku, k jehož odstranění byl advokát vyzván – by se vztahovala i na řízení dovolací, nebylo třeba, aby postupem podle ustanovení § 28 odst. 4 o. s. ř. advokáta k odstranění téhož nedostatku plné moci vyzýval rovněž předseda senátu dovolacího soudu.

Z uvedeného se ovšem podává, že Mgr. J.B., advokát, který nemá postavení účastníka řízení, nedisponuje řádnou plnou mocí (oprávněním k zastupování účastníka) pro dovolací řízení. Jím podané dovolání tak nelze posoudit jinak než jako podané neoprávněnou osobou a odmítnout je podle § 243c odst. 3 ve spojení s § 218 písm. b) o. s. ř.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti